Οι γυναίκες στον αγώνα για την ελευθερία

4^{ο} Γυμνάσιο Ευόσμου 2020-2021
8η Μαρτίου Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας

Τζαβέλα Μόσχω

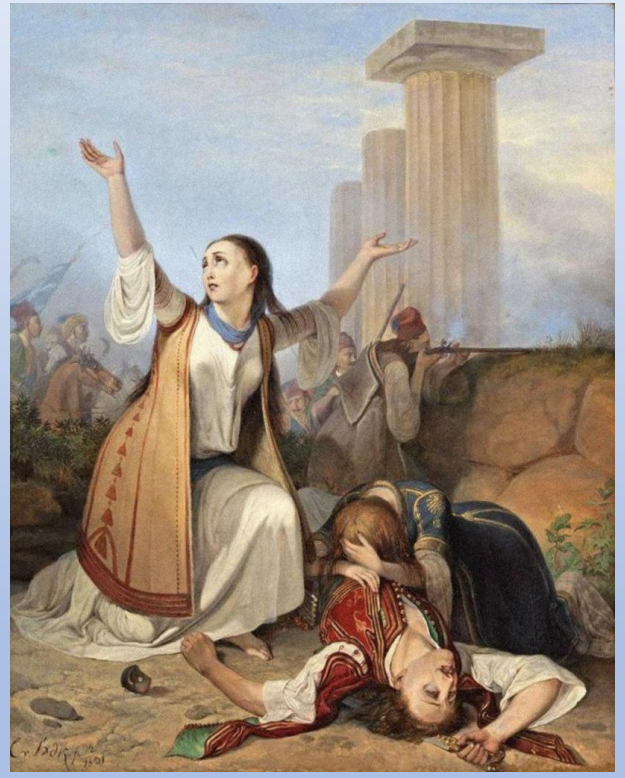

- Γυναίκα του Λάμπρου Τζαβέλα.
- Η Καπετάνισσα Τζαβέλαινα αγωνίστηκε το 1792 εναντίον του Αλή Πασά ως αρχηγός 400 Σουλιωτισσών. Ανάμεσα στις γυναίκες είναι και η Σόφω η κόρη της Τζαβέλαινας.
- Ο ηρωισμός της Μόσχως έχει απαθανατιστεί στα δημοτικά μας τραγούδια.
- Η Μόσχω μετά την καταστροφή του Σουλίου ακολούθησε το δρόμο προς την Πάργα και από κει στα Επτάνησα.
- Πέθανε τελικά κατά το 1803.

Μαντώ Μαυρογένους

- Από ελληνική οικογένεια της Ρουμανίας.
- Με την έναρξη της Επανάστασης, η Μαντώ πήγε στην Μύκονο και ξεσήκωσε τους κατοίκους εναντίον των Τούρκων. Με πλοία εξοπλισμένα με δικά της έξοδα, καταδίωξε διακόσιους Αλγερινούς που λυμαινόταν τις Κυκλάδες και αργότερα πολέμησε στη Κάρυστο, στη Φθιώτιδα και στη Λιβαδειά.
- Κάτοχος της γαλλικής γλώσσας, συνέταξε συγκινητική έκκληση προς τις γυναίκες της Γαλλίας, ζητώντας τη συμπαράστασή τους στον πληθυσμό της Ελλάδας.
- Για τον Αγώνα διέθεσε όλη της την περιουσία. Για τη συνολική δραστηριότητά της ο Ιωάννης Καποδίστριας της απένειμε -τιμή μοναδική σε γυναίκα- το αξίωμα του επίτιμου αντιστράτηγου και της παραχώρησε κεντρικό σπίτι στο Ναύπλιο.
- Τον Ιούλιο του 1840 πέθανε στην Πάρο φτωχή και λησμονημένη.

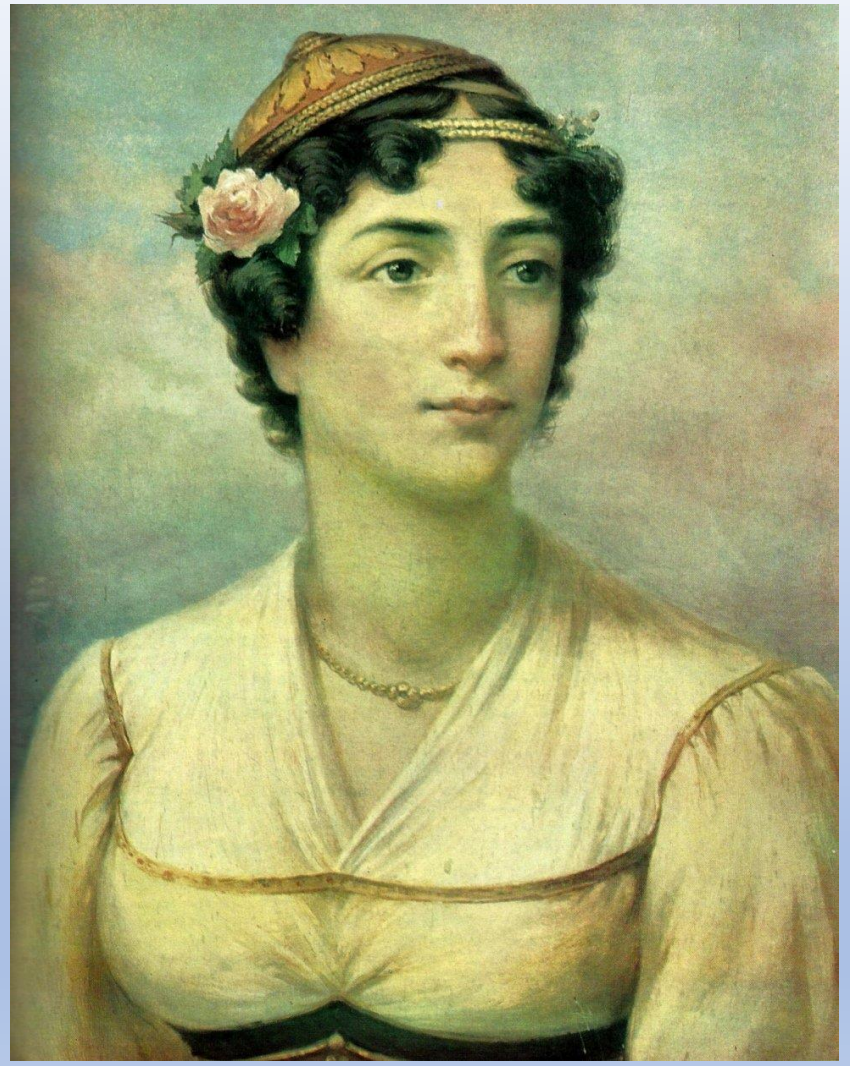

Καρατάσου Μαρία

- Η Μαρία Καρατάσου, ήταν αγωνίστρια της επανάστασης του 1821.
- Η Μαρία γεννημένη σε χωριό της Βέροιας, κόρη ιερέα, ήταν η σύζυγος του Τάσου Καρατάσου με τον οποίο απέκτησαν επτά παιδιά. Το 1822 κατά την καταστροφή της Νάουσας έπειτα από την ηρωική αντίσταση των κατοίκων της πιάστηκε αιχμάλωτη μαζί με τέσσερα από τα παιδιά της
- Η Μαρία οδηγήθηκε στην Θεσσαλονίκη όπου αρνούμενη να εξισλαμιστεί, πέθανε αφού οι Τούρκοι την κρέμασαν στην κεντρική πλατεία της πόλης.
- Ανακηρύχθηκε νεομάρτυρας

Δόμνα Βισβίζη

- Γεννιέται στον Αίνο της Θράκης. Συμμετέχει ενεργά στην Ελληνική Επανάσταση παίρνοντας μέρος μαζί με τον άνδρα της, Χατζή Αντώνη Βισβίζη, στις θαλάσσιες επιχειρήσεις του Αγώνα στο Άγιο Όρος, στη Λέσβο και στη Σάμο.
- Με το θάνατο του άνδρα της, η Δόμνα Βισβίζη αναλαμβάνει η ίδια τη διοίκηση του πλοίου και συνεχίζει τη δράση της στην περιοχή της Εύβοιας. Εξοπλίζει και συντηρεί το πλοίο της «Καλομοίρα» με δικά της χρήματα για τρία χρόνια.
- Μετά το τέλος του Αγώνα, της παραχωρείται μία μικρή σύνταξη. Πεθαίνει στον Πειραιά.
- Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος βεβαιώνει με έγγραφο του πως η Δόμνα Βισβίζη έσωσε τους άνδρες του και τον ίδιο «δια της προμηθείας τροφίμων και πολεμοφοδίων, άνευ της οποίας ο στρατός του θα διελύετο».
- Πέθανε πάμφτωχη με μια σύνταξη 30 δραχμών που της είχε δοθεί από την κυβέρνηση.

Υψηλάντη Ελισάβετ

Σύζυγος του Κων.Υψηλάντη ,ηγεμόνα της Μολδοβλαχίας.Μητέρα του Αλέξανδρου και Δημήτριου Υψηλάντη.Με το πρόσχημα των φιλολογικών συγκεντρώσεων βοήθησε στη σύσταση της Φιλικής Εταιρείας. Έδωσε όλην την περιουσία της στον Αγώνα.

Δασκαλάκη Χαρίκλεια

- Δασκαλάκαινα ή Δασκαλοχαρίκλεια.
- Από το Τολό, παντρεύτηκε τον Μιχάλη Δασκαλάκη και έκανε 13 παιδιά.
- Οι τρεις γιοι της σκοτώθηκαν στην Κρητική Επανάσταση. Ηγήθηκε στην πολιορκία του Αρκαδίου και πολέμησε γενναία. Συνελήφθη μαζί με το γιο της Κωνσταντίνο, ο οποίος φονεύθηκε από τους Τούρκους , η Χαρίκλεια κατόρθωσε να διαφύγει.
- Μετά την επανάσταση εμφανίστηκε στην Αθήνα, έδωσε πολύτιμες πληροφορίες για την πολιορκία του Αρκαδίου και την αυτοθυσία των πολιορκημένων.

Πινότση «Μπουμπουλίνα» Λασκαρίνα

- Καταγωγή από την Ύδρα
- Όταν ξεκίνησε η ελληνική επανάσταση, είχε σχηματίσει δικό της εκστρατευτικό σώμα από Σπετσιώτες, τους οποίους αποκαλούσε «γενναία μου παλικάρια».
- Είχε αναλάβει να αρματώνει, να συντηρεί και να πληρώνει τον στρατό αυτό μόνη της όπως έκανε και με τα πλοία της και τα πληρώματά τους, κάτι που συνεχίστηκε επί σειρά ετών και την έκανε να ξοδέψει πολλά χρήματα για να καταφέρει να περικυκλώσει τα τουρκικά οχυρά, το Ναύπλιο και την Τρίπολη. Έτσι τα δύο πρώτα χρόνια της επανάστασης είχε ξοδέψει όλη της την περιουσία.
- Της απονεμήθηκε ο τίτλος της Αντιναυάρχου

Αντωνούσα Καστανάκη ή Καστανοπούλου

- Από το χωριό Κερά Κισσάμου το 1866 ήταν 22 χρόνων. Μια μέρα οι Τούρκοι πήγαν στον πατέρα της και του ζήτησαν ένα βόδι πεσκέσι για τους Τούρκους του Καστελιού και αν δεν το πήγαινε την ημέρα που του όρισαν, θα σκότωναν την επομένη αυτόν και τα κοπέλια του.
- Τ' άκουσε αυτό η Αντωνούσα και εμπόδισε τον πατέρα της να δώσει το βόδι, τον έπεισε μάλιστα να φύγει με την οικογένεια.Την επομένη το πρωί έφτασε ο Τούρκος, βρήκε την πόρτα κλειστή και φώναξε. Η Αντωνούσα ανεβασμένη σε μια συκιά τον πυροβόλησε. Εκείνος σωριάστηκε, πυροβόλησε με τη σειρά του αλλά αστόχησε και η Αντωνούσα πήρε το γιαταγάνι του και του' κοψε το κεφάλι. Ύστερα ζώστηκε τ' άρματα και βγήκε στο βουνό όπου συνάντησε τους επαναστάτες.
- Πήρε μέρος σε πολλές μάχες. Οι Τούρκοι την κυνήγησαν αλλά ποτέ δεν μπόρεσαν να την πιάσουν.
  Το 1882 αποφεύγοντας τη δίωξη κατέφυγε στην Αθήνα. Παρουσιάστηκε στον βασιλιά Γεώργιο Α' που την ανεκήρυξε οπλαρχηγό. Με την ιδιότητά της αυτή και με σώμα αντρών που είχε συγκροτήσει η ίδια, πήρε μέρος στους ηπειρωτικούς αγώνες.
- Φορούσε πάντα την ανδρική κρητική στολή της εποχής, τις βράκες. Έτσι το 1911 που επισκέφτηκε το χωριό της χρειάστηκε να δείξει το στήθος της για να πιστέψουνε πως είναι γυναίκα.
- Πέθανε στον Πειραιά το 1918.

Ζαραφοπούλα Μαριγώ

- Από τα Ταταύλα της Κωνσταντινούπολης. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και χρησιμοποίησε τις γνωριμίες της αλλά και τη σημαντική της περιουσία για την επίτευξη πολλών αποστολών, πέτυχε την δραπέτευση των γιών του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη που διέμεναν στην Κωνσταντινούπολη ως αιχμάλωτοι. Όταν αποκαλύφθηκε η συμμετοχή της στην οργάνωση κατάφερε να μεταβεί στην Ύδρα της επαναστατημένης Ελλάδας, κομίζοντας μαζί της μεγάλο χρηματικό ποσό το οποίο διέθεσε για τις ανάγκες της επανάστασης.
- Στην Πελοπόννησο, χρησιμοποιήθηκε από τους Κολοκοτρώνη και Υψηλάντη ως κατάσκοπος εντός της Τριπολιτσάς και του Ναυπλίου. Τα επόμενα χρόνια, χρηματοδότησε την εκστρατεία του Φαβιέρου στην Κάρυστο καθώς και την αντίστοιχη του Χατζημιχάλη Νταλιάνη στην Κρήτη.
- Πέθανε άπορη μετά το 1865, έτος κατά το οποίο αιτήθηκε σύνταξη από την Επιτροπή Εκδουλεύσεων.

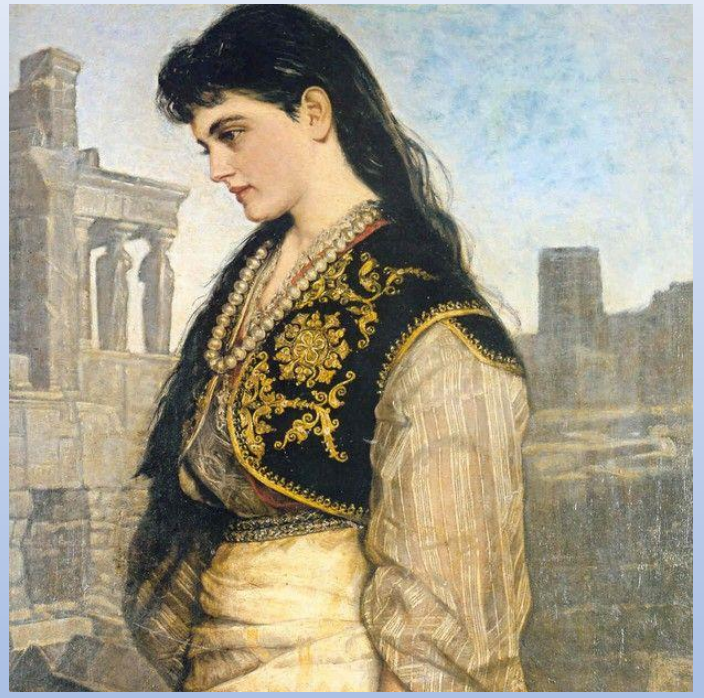

Ζανά Αλεφαντώ

- Κατάγεται από το Γαλαξίδι
- Μετά την πυρπόληση του πήγε στα Επτάνησα με την κόρη της. Στην δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου πολεμά γενναία αλλά συλλαμβάνεται και πουλιέται ως σκλάβα. Η κόρη της αλλαξοπιστεί αλλά η ίδια καταφέρνει να γυρίσει στην πατρίδα όπου και πεθαίνει

Οι Μεσολογγίτισες

- Αξιοθαύμαστο θάρρος έδειξαν οι Μεσολογγίτισσες κατά τη διάρκεια της πολιορκίας του Μεσολογγίου και βοήθησαν με κάθε τρόπο στην άμυνα, μεταφορά υλικών για τα οχυρωματικά έργα,περίθαλψη τραυματιών και ασθενών κ.ά.
- Όταν αποφασίζεται η Έξοδος (10 Απριλίου 1826) ακολουθούν πολλές γυναίκες με ανδρική ενδυμασία, κρατώντας στο ένα χέρι το σπαθί και στο άλλο το μωρό τους, ενώ οι άοπλες μπήκαν στη μέση της φάλαγγας μαζί με τα παιδιά τους. Αυτές οι γυναίκες είχαν την ίδια φρικτή τύχη με τους άνδρες τους και όσες κατάφεραν να γυρίσουν πίσω στην πόλη, αυτοκτόνησαν, σφαγιάστηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν

Σουλιώτισσες

- Αποτελούν αιώνιο σύμβολο για τη γυναίκα που προτιμά το θάνατο από την ατίμωση και τη δυστυχία. Τη γυναίκα-ηρωίδα που προτιμά να θυσιάσει τον εαυτό της και τα παιδιά της, για να ζήσει ελεύθερη.
- Η πρώτη σέρνει το χορό, φτάνοντας στο χείλος του γκρεμού, πηδάει και χάνεται στα βάθη του. Την ακολουθούν με τον ίδιο τρόπο, πάντα τραγουδώντας και χορεύοντας οι υπόλοιπες..

Οι Χιώτισσες

- Η Χίος κατά την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ήταν πολύ πλούσιο νησί, ιδίως εξαιτίας του εμπορίου της μαστίχας.
- Ο Σουλτάνος Μαχμούτ ο Β΄, μόλις έμαθε, τον Μάρτιο του 1822, για την κήρυξη της επανάστασης στο νησί,αποφάσισε να αποβιβάσει στο νησί 7 χιλιάδες στρατιώτες, οι οποίοι κατέσφαξαν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού.
- Πολλές από τις Χιώτισσες που δεν σφαγιάστηκαν, αιχμαλωτίστηκαν για να πουληθούν στα σκλαβοπάζαρα της Κωνσταντινούπολης.
- Γυναίκες περήφανες, υπέμειναν τα απάνθρωπα μαρτύρια των Οθωμανών και, σε πολλές περιπτώσεις, προτίμησαν να αρνηθούν την τροφή, ώστε να πεθάνουν από την πείνα, παρά να σκλαβωθούν.

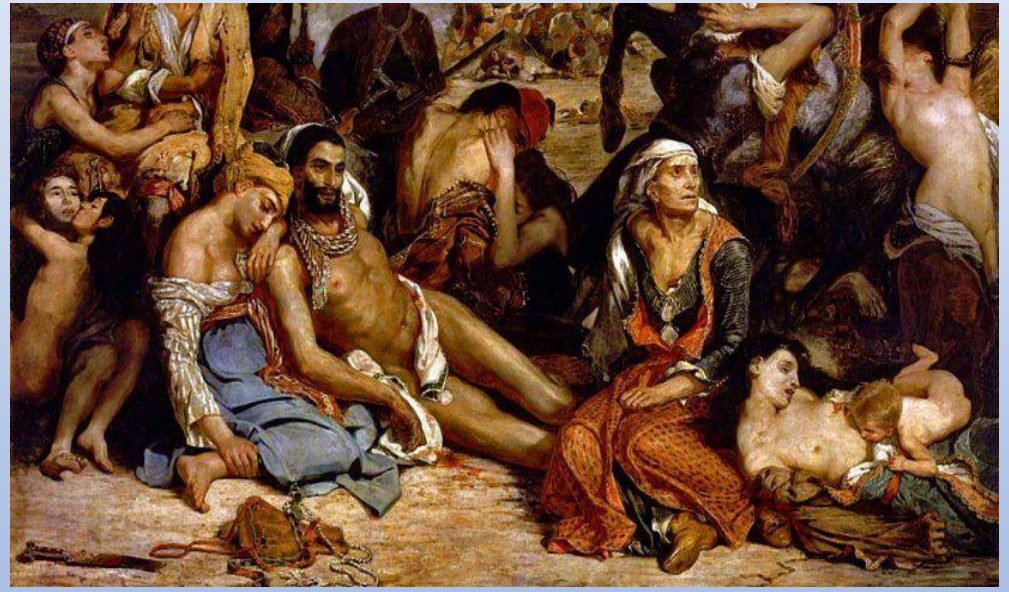

Οι Ναουσαίες

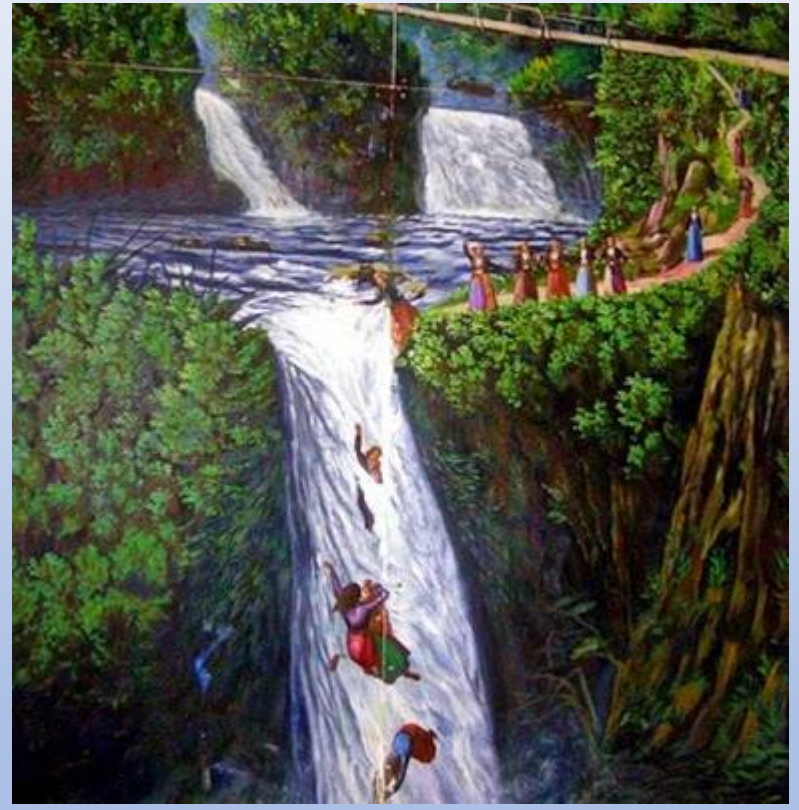

- Άνοιξη του 1822 η πόλη της Νάουσας πολιορκείται από 20000 χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες. Οι πολιορκημένοι αντιστέκονται με νύχια και με δόντια αλλά δεν αντέχουν. Οι Τούρκοι εισβάλλουν στην πόλη και ακολουθούν σφαγές.
- Δεκατρείς νέες γυναίκες προτίμησαν να πέσουν στον καταρράκτη της γέφυρας της Αραπίτσας για να μην πέσουν στα χέρια των κατακτητών

- Γνωστές και άγνωστες γυναικείες μορφές της ελληνικής επανάστασης, που έδωσαν ακόμα και την ζωή τους για την ελευθερία της πατρίδας μας.
- Ελληνίδες, οι οποίες αγωνίστηκαν για την ελευθερία και θυσιάστηκαν για να μην πέσουν στα χέρια του εχθρού, αλλά και γυναίκες, που διέθεσαν την περιουσία τους στον αγώνα και πέθαναν σε συνθήκες απόλυτης ένδειας.
- **Οι γυναίκες της ελληνικής επανάστασης του 1821. Σύζυγοι, μάνες, κόρες, αδελφές... ηρωίδες!**